

Na temelju članka 37. i 109. Statuta Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu, Stručno vijeće Veleučilišta na X. sjednici, održanoj dana 28. listopada 2008. godine, donosi

ETIČKI KODEKS VELEUČILIŠTA "MARKO MARULIĆ" U KNINU

I. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

Članak 1.

(1) Etički kodeks Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu utvrđuje etička pravila i vrijednosti kojih se u svom radu, djelovanju i ponašanju moraju pridržavati članovi veleučilišne zajednice.

(2) Etičkim kodeksom Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu utvrđuju se etička načela u visokom obrazovanju, nastavnom i istraživačkom radu na Veleučilištu, objavljivanju rezultata, odnosima među nastavnicima, suradnicima i drugim zaposlenicima u nastavnom i istraživačkom procesu, postupcima i radnjama vezanim za tržišno natjecanje te u odnosima prema javnosti i medijima.

Članak 2.

(1) U ovom Etičkom kodeksu upotrebljavaju se pojmovi sa sljedećim značenjem:

- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju označava se kao Zakon
- Statut Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu- označava se kao Statut
- Etički kodeks označava Etički kodeks Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu
- Veleučilište označava Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu kao javno visoko učilište koje obavlja djelatnost visokog obrazovanja putem ustrojavanja i izvođenja stručnih studija, te može obavljati stručnu i znanstvenu djelatnost u skladu sa člankom 74. Zakona
- Veleučilišni odjel-ustrojstvena jedinica Veleučilišta
- Veleučilišni studij- označava sve studije koji su ustrojeni i izvode se na Veleučilištu
- Veleučilišna zajednica i članovi/članice veleučilišne zajednice- označava sve studente koji studiraju na Veleučilištu, nastavnike i suradnike koje izvode nastavu, bave se stručnim radom, sudjeluju u izvedbi projekata te sve stručno, administrativno, tehničko i pomoćno osoblje koje je zaposleno na Veleučilištu, bez obzira na vrstu i trajanje ugovora temeljem kojega ostvaruju prava i obveze na Veleučilištu
- Akademska zajednica i „članovi/članice akademske zajednice“ jesu svi nastavnici, suradnici, studenti i stručno-administrativno, tehničko i pomoćno osoblje kao sudionici u procesu visokog obrazovanja na Veleučilištu

- Student/studentica-osoba koja redovito ili izvanredno studira na veleučilišnim studijima
- Nastavnik/nastavnica- osoba koja izvodi nastavu na veleučilišnim studijama te se bavi znanstvenim ili stručnim radom na Veleučilištu bez obzira na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojeg izvodi nastavu.

(2) Navođenje imenica nastavnik ili suradnik, član i student u muškom rodu u ovom Etičkom kodeksu ne može se ni u kojem smislu tumačiti kao osnova za spolnu/rodnu diskriminaciju ili privilegiranje.

Ljudska prava, poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Članak 3.

(1) Veleučilište svakom članu veleučilišne zajednice mora omogućiti temeljna ljudska prava koja se ostvaruju unutar veleučilišne zajednice te druga prava zajamčena Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

(2) Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju poštovati druge i biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštivanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

(3) Svim članovima veleučilišne zajednice mora biti osigurano pravo na privatnost, te autonomija u njihovom djelovanju na Veleučilištu. Svim članovima/članicama veleučilišne zajednice treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetana profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i uvjerenjima te u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.

(4) Svi članovi veleučilišne zajednice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja, ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra veleučilišne zajednice u cjelini.

Jednakost i pravednost

Članak 4.

(1) Svaki član veleučilišne zajednice treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Veleučilište je dužno osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

(2) Članovi veleučilišne zajednice ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obveza.

(3) Svim članovima veleučilišne zajednice treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Akadska sloboda

Članak 5.

(1) Akadske slobode pripadaju svim članovima akadske zajednice i obuhvaćaju slobodu znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, podučavanja, međusobne suradnje i udruživanja sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i Zakonom.

(2) Nastavnici temelje svoju znanstvenu i pedagošku djelatnost na ustavnim načelima slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva. U okviru znanstvene i istraživačke djelatnosti dužni su proučavati i objektivno ocjenjivati pojave u svojoj struci rukovodeći se isključivo utvrđivanjem istine, a u okviru nastavnog rada dužni su rezultate ostvarene na svom znanstvenom području i u svojoj struci vjerno prenijeti studentima i razviti kod njih odanost budućem pozivu te najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske.

(3) Veleučilište je dužno zaštititi članove akadske zajednice od svakoga pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja akadske slobode.

(4) Slobodu mišljenja i izražavanja potiče Veleučilište kao temeljnu vrijednost u svim segmentima veleučilišnoga života i rada.

Profesionalno ponašanje

Članak 6.

(1) Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju odgovorno, savjesno profesionalno i etički besprijekorno ispunjavati sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim zaposlenicima Veleučilišta te da u svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.

(2) Obveza je svih članova veleučilišne zajednice poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim stalno stručno usavršavanje unutar profesionalnoga područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući svakovrsne predrasude.

(3) Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima i nastojati doprinjeti učinkovitom korištenju veleučilišnih resursa težeći povećanju dobrobiti veleučilišne zajednice i smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće. Od svih članova veleučilišne zajednice očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvanveleučilišnim djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Veleučilištu niti im štetiti, a posebice šteti ugledu Veleučilišta.

Poštivanje zakona i pravnih postupaka

Članak 7.

(1) Svi članovi veleučilišne zajednice jednaki su pred Zakonom.

(2) Svi članovi veleučilišne zajednice obvezni su poštivati Zakon, Statut i druge opće

akate koji se tiču njihovih obveza kao članova veleučilišne zajednice.

(3) Veleučilište je obvezno upoznati članove veleučilišne zajednice sa Statutom i drugim općim aktima i pravilima koja se tiču njihovih obveza. Svim članovima veleučilišne zajednice treba osigurati jednaku mogućnost pritužbe i ravnopravan položaj u postupku ispitivanja povreda odredbi Etičkog kodeksa.

II. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija

Članak 8.

(1) Na Veleučilištu je neetičan bilo koji oblik diskriminacije (neposredne i posredne) prema religijskoj, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, jeziku, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Članovi/članice veleučilišne zajednice ne smiju biti podložni predrasudama koje mogu dovesti do neobjektivnosti ili diskriminacije.

Uznemiravanje

Članak 9.

(1) Na Veleučilištu je neetična svaka vrsta uznemiravanja (neposrednog i posrednog) koje se temelji na religijskoj, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, jeziku, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Pojam uznemiravanja podrazumijeva svako neprimjereno ponašanje koje predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih obveza ili smanjuje kvalitetu života osobe prema kojoj je usmjereno, odnosno neprimjereno ponašanje koje pridonosi stvaranju neugodnih, neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti, dovodi do zastrašivanja, vrijeđanja i ponižavanja.

Objektivnost i nepristranost

Članak 10.

(1) Svi članovi veleučilišne zajednice trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega člana veleučilišne zajednice ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

III. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

Nastavnička etika

Članak 11.

Osim pridržavanja temeljnih načela i pravila Etičkoga kodeksa nastavnici trebaju postupati i u skladu s načelima vezanim uz svoje profesionalne dužnosti podučavanja:

- Nastavnici temelje svoju znanstvenu djelatnost na ustavnim načelima slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva. U okviru znanstvene i istraživačke djelatnosti dužni su proučavati i objektivno ocjenjivati pojave u svojoj struci rukovodeći se isključivo utvrđivanjem istine, a u okviru nastavnog rada dužni su rezultate ostvarene na svom znanstvenom području i u svojoj struci vjerno prenijeti studentima i razviti kod njih odanost budućem pozivu te najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske.
- Nastavnici su dužni čuvati svoju neovisnost kao temeljnu pretpostavku znanstvenog rada te se suprotstaviti svakom pokušaju da im se izvan Veleučilišta nametnu vrednote ili mjerila nespojiva s istinskim pozivom znanstvenika ili pravilima struke. Osobito su dužni odlučno braniti čast svojeg poziva i odbiti svaki pokušaj podmićivanja, uključujući i njegove prikrivene oblike kao što je dobivanje raznih materijalnih i drugih pogodnosti.
- Dužnost je nastavnika da svojim znanstvenim i nastavnim radom te javnim djelovanjem pridonese očuvanju i unapređivanju ugleda Veleučilišta.
- Prilikom potpisivanja ugovora o radu nastavnik će svojim potpisom prihvatiti ovaj Etički kodeks te se obvezati na ponašanje u skladu s njim.

Odnos prema vlastitom radu

Članak 12.

(1) Nastavnici su obvezni bez obzira na dostignuta zvanja trajno raditi na svojoj izobrazbi u okviru koncepta cjeloživotnog obrazovanja. Obvezni su pratiti najnovija dostignuća na svom znanstvenom području i struci .

(2) Dužnost izobrazbe obuhvaća i upoznavanje s novim znanstvenim i nastavnim metodama te usavršavanje hrvatskog jezika.

(3) U znanstvenim i drugim radovima nastavnici će dosljedno otklanjati sve postupke koji bi se na bilo koji način mogli smatrati plagijatom. Posebno je nedopustivo korištenje tekstova ili ideja drugih autora uz prešućivanje izvora, citiranje radova koje autor nije proučio, ali i svako prekomjerno korištenje ideja i tekstova za koje se u vlastitom radu navodi izvor, a zbog čega se gubi izvornost toga rada.

(4) Nastavnici moraju uredno, kvalitetno i savjesno obavljati svoje dužnosti. U slučaju spriječenosti moraju pravodobno osigurati odgovarajuću zamjenu ili se barem pravodobno ispričati.

(5) Nastavnici su dužni, uz nastavne obveze, sudjelovati i u drugim djelatnostima Veleučilišta i tim djelatnostima dati prednost pred obvezama izvan Veleučilišta.

(6) Nastavnici će se založiti da se postigne najveća moguća objektivnost u postupku upisa studenata na Veleučilište.

(7) Nastavnici ne smiju obavljati poslove nespojive s njihovim pozivom, bez obzira na to prihvaćaju li ih iz financijskih ili drugih razloga.

(8) Nastavnik mora biti uredno odjeven tijekom radnog vremena.

Odnos prema kolegama i suradnicima i zaposlenicima Veleučilišta

Članak 13.

(1) Nastavnici su dužni pridonositi stvaranju demokratske atmosfere, tolerantnosti te kulturnog miljea bez čega Veleučilište ne može napredovati niti postati privlačnim darovitoj i kreativnoj mladeži.

(2) U znanstvenim i stručnim radovima, na znanstvenim i stručnim skupovima te općenito u međusobnim kontaktima nastavnici su dužni njegovati snošljivost i kulturu dijaloga. U polemici dužni su se suprotstavljati argumentirano i uz poštivanje oponenta. Nedopustiv je laudativni pristup radovima drugih autora te prešućivanje njihovih nedostataka zbog očuvanja prijateljstva ili drugih interesa, ali i kritiziranje ili ignoriranje radova drugih autora samo zato što nisu istomišljenici ili iz drugih osobnih razloga. Prilikom recenziranja i klasificiranja tuđih radova nastavnici se također moraju izdići iznad osobnih interesa.

(3) Nastavnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo mlađih kolega. Posebnu pozornost moraju posvetiti izobrazbi i odgoju mlađih naraštaja i u skladu s time postupno ih uvoditi u znanstveni rad i nastavni proces te im svesrdno pomoći pri izradi specijalističkih i doktorskih radova.

(4) Nastavnici su dužni mlađim kolegama ostaviti dovoljno vremena za vlastito usavršavanje. Posebno je nedopustivo koristiti ih za obavljanje onih poslova koje je dužan i ovlašten obavljati samo nastavnik.

(5) Nastavnici će omogućiti znanstveno usavršavanje i istaknutim stručnjacima iz prakse te ih poticati na stjecanje magisterija i doktorata znanosti, čime će se pridonijeti otklanjanju jaza između teorije i prakse.

(6) Nastavnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo drugih zaposlenika na Veleučilištu. Ne mogu od njih tražiti obavljanje poslova koji nisu u svezi s njihovim radnim dužnostima.

Odnos prema studentima

Članak 14.

(1) U nastavnom procesu nastavnici trebaju ostvariti dijalog sa studentima, voditi ih kroz studij, poticati ih na aktivno sudjelovanje te povezivati teoriju i praksu. U tu svrhu posebnu će pozornost posvetiti, pored predavanja, seminarima i vježbama na kojima će, pod njihovim mentorstvom u skladu s Bolonjskim procesom, glavnu riječ voditi sami studenti. Obvezna i literatura koja se preporučuje mora biti pažljiva izabrana, tako da je u skladu sa studijskim programom, razumljiva i dostupna studentima.

(2) Nastavnici ne smiju ispunjenje nastavnih obveza studenata te polaganja ispita uvjetovati kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala.

(3) Nastavnici ne smiju sadržaj ispita utvrđivati na način koji će studente navoditi na to da se u pripremanju ispita moraju koristiti strogo određenom literaturom, osobito onom koja nije predviđena studijskim programom.

(4) Ako je u studijskom programu predviđena alternativna literatura za pripremanje određenog ispita, studentima se mora omogućiti da ispit pripremaju i s uspjehom polažu po bilo kojoj od te literature i neovisno o tome kod kojeg će nastavnika polagati.

(5) Nastavnici moraju pravično ocjenjivati studente, isključivo na temelju iskazanog znanja. Ispiti moraju biti javni jer se na taj način najbolje otklanja prigovor neobjektivnosti. Dužnost je nastavnika da se dosljedno suprotstavljaju intervencijama u svezi s ispitima, bez obzira na to od koga potječu i čime se opravdavaju.

(6) Nastavnici su dužni poštovati dostojanstvo studenata, bez obzira na njihovo etničko podrijetlo, rasu, spol, životnu dob, bračni status te političko, vjersko ili drugo opredjeljenje.

(7) Nastavnici moraju biti pristupačni studentima osobito na način da unaprijed odrede vrijeme za konzultacije. U komunikaciji sa studentima trebaju biti korektni, ne podizati ton, ne služiti se ironijom, niti na bilo koji drugi način omalovažavati studente.

(8) Uzimati u obzir mišljenje i ocjenu studenata o svojem radu u nastavi radi unaprjeđivanja kvalitete nastavnog procesa.

Odnos prema imovini

Članak 15.

(1) Nastavnici su dužni savjesno se odnositi prema imovini Veleučilišta i koristiti je s dužnom pažnjom. Oni ne smiju koristiti tu imovinu u svrhe koje nisu povezane s njihovim radom na Veleučilištu.

(2) Nastavnici su dužni s osobitom pažnjom odnositi se prema knjigama i časopisima Veleučilišta. Svaki je nastavnik posebno dužan brinuti se da knjižnica Veleučilišta ima na raspolaganju najvažniju literaturu, domaću i stranu, iz njegove znanstvene grane.

Odnos prema javnosti

Članak 16.

(1) Nastavnici su i izvan radnog vremena dužni paziti da ne povrijede ugled Veleučilišta.

(2) Nastavnici su dužni međusobne sporove rješavati unutar Veleučilišta, a uprava Veleučilišta dužna je osigurati rješavanje sporova u prikladnom postupku te u primjerenom roku.

(3) U javnoj kritici drugog nastavnika i njegova rada nastavnik mora biti suzdržan, uzimajući u obzir da je ponajprije Stručno vijeće Veleučilišta, znanstvene i stručne udruge, te znanstvene i stručne publikacije primjereni mjesta za znanstvene i stručne rasprave te utemeljenu znanstvenu i stručnu kritiku.

(4) Kada nastupaju ili kada komentiraju određene pojave putem medija javnog priopćavanja, javnih predavanja i slično, nastavnici moraju nadasve paziti da njihovi nastupi budu na odgovarajućoj znanstvenoj i stručnoj razini, te da sveukupno ponašanje bude u suglasju s pravilima ovoga Etičkog kodeksa.

(5) Svoju političku djelatnost nastavnici moraju strogo odvojiti od znanstvenog i nastavnog rada. Nedopustivo je koristiti prostorije i sredstva Veleučilišta za obavljanje političke djelatnosti ili vlastitu promociju, a predavanja i druge kontakte sa studentima za promidžbu stranačkih ili drugih političkih stajališta.

(6) U političkoj djelatnosti izvan visokoga učilišta nastavnici moraju čuvati ugled Veleučilišta te izbjegavati ekstremna opredjeljenja nespojiva s temeljnim vrijednostima ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske i sa suvremenim shvaćanjem demokracije.

Članak 17.

(1) Veleučilište podupire i štiti sva prava studenata/studentica koja proizlaze iz zakona, propisa Veleučilišta i etičkih normi ponašanja i djelovanja, a pogotovo pravo na aktivno sudjelovanje u obrazovnom procesu, pravo na zaštitu od nasilja, diskriminacije i uznemiravanja, pravo na jednakost i pravičnost, pravo na zaštitu osobnih podataka.

(2) Neetično ponašanje uključuje, ali nije ograničeno samo na, sve radnje kojima je cilj steći nezasluzeni rezultat pri provjeri znanja, vještina i sposobnosti u odgojno-obrazovnom procesu, bilo u pisanom ili usmenom obliku: prepisivanje, plagiranje, krivotvorenje rezultata ispita i ispitnih materijala; umnožavanje i preinačavanje bez dopuštenja, namjerno uništavanje tuđeg rada, namjerno ometanje pristupa literaturi i drugim didaktičkim materijalima i informacijama.

(3) Osobito neetičnim ponašanjem smatraju se javno iznošenje neprovjerenih i netočnih podataka o drugim studentima/studenticama, odnosno članovima/članicama veleučilišne zajednice, korištenje računarskih sustava i baza podataka bez dopuštenja, prepisivanje tuđih tekstova ili dijelova tekstova, podataka, eksperimenata, projekata i dr. iz bilo kojeg izvora.

Članak 18.

(1) Svi članovi/članice veleučilišne zajednice pozvani su skrbiti o interesima Veleučilišta u duhu akademske slobode i etičkih načela, njegujući odgovornost prema veleučilišnoj zajednici kao cjelini i svakom njezinom članu/članici.

(2) Neetično ponašanje uključuje, ali nije ograničeno samo na:

- zloraba položaja ili ugleda na Veleučilištu radi stjecanja osobne koristi ili na štetu objektivnih profesionalnih kriterija,
- svjesno ometanje djelatnosti Veleučilišta radi stjecanja osobne koristi ili na štetu objektivnih profesionalnih kriterija,
- poticanje drugih članova/članica veleučilišne zajednice na nepoštivanje veleučilišnih pravila i običaja,
- korištenje veleučilišne imovine i/ili nematerijalnih prava za stjecanje osobne, komercijalne ili političke koristi.

IV. ETIČKO POVJERENSTVO VELEUČILIŠTA

Savjetodavno tijelo za tumačenje i provedbu Etičkog kodeksa

Članak 19.

(1) Etičko povjerenstvo Veleučilišta brine se o provedbi i poštivanju Etičkoga kodeksa, daje tumačenja Etičkoga kodeksa i provodi postupak utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa.

(2) Etičko se povjerenstvo sastoji od pet članova/članica, zaposlenika Veleučilišta. Od toga tri člana/članice su iz reda nastavnika, jedan član/članica iz reda zaposlenika, a jedan član/članica iz reda studenata. Mandat članova/članica traje četiri godine i mogu biti ponovno birani/birane. Etičko povjerenstvo izabire predsjednika/predsjednicu između svojih članova na četiri godine.

(3) Etičko povjerenstvo može dekanu predložiti imenovanje *ad hoc* povjerenstava.

Članak 20.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Veleučilišta.

Dekan

Prof.dr.sc. Marko Jelić

U Kninu, 28. listopada 2010. godine

Klasa: 003-01/08-01/59

Urbroj: 2182/1-40/1-08-14

Ovaj Etički kodeks objavljen je na Oglasnoj ploči Veleučilišta Marko Marulić u Kninu 28. listopada 2010. godine te je stupio na snagu 05. studenoga 2008 .godine

Tajnik Veleučilišta:

Nikola Blažević, iur.